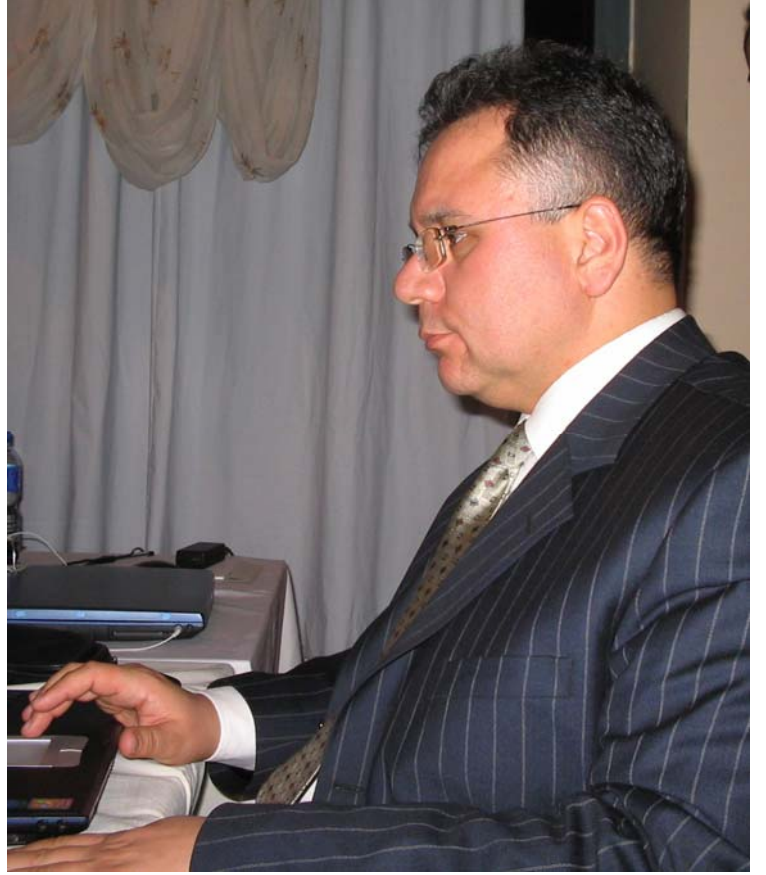

**“5237 SAYILI TCK.
181-184. MADDELERİNDE YER ALAN
ÇEVREYE KARŞI SUÇLAR”¹**

**MUHAMMET MURAT ¼LK¼
ÇORUM CUMHURİYET SAVCISI
33516**

¹ Bu ¼alıřma, “Yeni Ceza Adalet Sistemi”nin Cumhuriyet Savcıları ve Hakimlere tanıtımı i¼in 21.02.2005-01.04.2005 tarihleri arasında Samsun ilinde d¼zenlenen (Adalet Bakanlığı Eęitim Dairesi Başkanlığı’nca) seminerler i¼in hazırlanmıştır.

ÇEVREYE KARŞI SULAR²

evre ceza hukuku, Türk doktrininin bu yöndeki ısrarına karŐın, bu güne kadar kanun koyucu önünde yeterli ilgiyi görememiŐ bir dal olarak kalmıŐ, çevreye ilişkin önlemler ağırlıklı olarak, idare hukukunun erevesi içinde görülerek bu alandaki düzenlemelerle yetinilmiŐtir. Yürürlükteki evre Kanunumuza baktığımızda da bu alanda ortaya çıkabilecek hak ihlallerinin önemiyle uyuŐmayacak yaptırımlarla karŐılaŐmaktayız.

Bu husus ta Avrupa Birliđi Konseyi'nin bu alanda kabul ettiği bir yönergeden de bahsetmek istiyorum. Őöyle ki, Avrupa Birliđi Konseyinin 27 Ocak 2003 tarihli ve 2003/80-JHA sayılı "evrenin Ceza Hukuku Yoluyla Korunması Hakkındaki Yönerge"sinin en önemli özelliği, evre suçlarını diğerlerinden ayrı bir hukuksal değer olarak görmesidir.

² **Bu çalıŐmanın hazırlanmasında 5237 sayılı TCK.ndan, kanun gerekçesinden, 2872 sayılı evre Kanunu'ndan, 3194 sayılı İmar Kanunu'ndan ve R.BarıŐ Erman'ın "TCK. Tasarısında evre Suçları"(HPD-Hukuki Perspektifler Dergisi-Sy.2-Sonbahar 2004-sf. 187) isimli makalesinden yararlanılmıŐtır.**

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

Avrupa Birliğinin ceza hukuku alanında üye devletlere doğrudan yükümlülük getirmesi konusunda pek aceleci davranmadığı da göz önüne alınacak olursa bu konuya verilen önem daha iyi anlaşılacaktır. Söz konusu yönerge yürürlüğe girdiğinden beri pek çok üye devlet bunu iç hukukuna geçirmiş veya iç hukukunda zaten bulunan çevre suçları hükümlerini bununla uyumlu hale getirmiştir. Çevre suçlarını iç hukuklarında düzenleyen ülkelere baktığımızda giderek bu suçların özel kanunlardan veya idari düzenlemelerden çok, ceza kanunlarına alınmakta olduğunu görmekteyiz.

Bu açıdan Türk hukukuna baktığımızda yürürlükteki 765 sayılı ceza kanunumuzda çok az miktarda çevre suçu düzenlenmiş ve bunlar kamunun selametine karşı suçlar arasında yer almıştır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunuyla getirilen yeniliklerin başında, çevreye karşı suçların özel hükümler bölümünün “Topluma Karşı Suçlar” başlıklı üçüncü kısmına eklenen “Çevreye Karşı Suçlar” başlıklı ikinci bölümde yer almasıdır. Çevre suçlarının kendine özgü bir bölüm altında düzenlenmesi çağdaş ceza hukukunun bir gereğidir. Böylece, korunan hukuksal yarar açısından çevrenin kirletilmesi başlı başına bir **haksızlık değerine** kavuşmaktadır.

Bunun anlamı “kamunun selametine” veya “kamunun sağlığına” karşı işlenen suçlarda olduğunun aksine kişilerin yani belirli insanların söz konusu eylemlerden doğrudan veya dolaylı zarar görmesi veya tehlikeye girmeleri aranmadan, çevreye ve bunu oluşturan bitki örtüsü, hayvan ve insanlara yönelik genel veya somut tehlikelerin suç olarak tanımlanabilmesidir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununda, “Çevreye Karşı Suçlar” başlığı altında öngörülen yeni suçlar, çevrenin atık ve artıklarla kasten (md. 181) ve taksirle (md. 182) kirletilmesi, gürültü kirliliğine (md. 183) ve imar kirliliğine (md 184) neden olmaktır.

Çevrenin atık ve artıklarla kirletilmesi suçunda dikkat çeken bir nokta yapısı gereği **tehlike suçu** niteliğinde bulunan bu eylemler düzenlenirken ceza sorumluluğunun şahsiliği ilkesine mümkün olduğunca bağlı kalınmış olmasıdır.

Özellikle bu gibi suçlarda sıklıkla eleştirilen **istenmeyen sonuçtan sorumluluk** halleri, taksirle işlenen suçlarla sınırlı tutulmuş, sonuç nedeniyle ağırlaşmış suçların öngörülmesi yerine, ağırlaştırıcı nedenlerin, suçun işlenme şekline bağlanması yoluna gidilmiştir. Kanunun

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

181/4. maddesindeki, eylemlerin “insan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvan veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye **neden olabilecek niteliklere sahip olan** atık veya artıkların işlenmesi” ağırlatıcı nedeni buna iyi bir örnektir.

Söz konusu maddenin 1. fıkrasında eylemlerin suç oluşturması için “**ilgili kanunla belirlenen teknik usullere aykırı olarak ve çevreye zarar verebilecek şekilde**” işlenmesinin aranacağına ilişkin genel bir koşul bulunmaktadır. Bu koşul, ceza hukuku dışındaki kaynakların suç tanımına alınması anlamına gelse de, salt çevre konusundaki düzenlemelere aykırılığın suçun tek unsuru olarak düzenlenmemiş olması, çevrenin zarar görmesi tehlikesinin ve diğer maddi unsurların da suç tanımının içine alınmış olmasıyla, ceza sorumluluğunun şahsiliği ilkesi yine ön plana çıkarılmaya çalışılmış görünmektedir.

ÇEVRENİN KASTEN KİRLLETİLMESİ SUÇU

(TCK.NUN 181. MADDESİ)

Günümüzde özellikle büyük şehirlerde bulunan çok sayıda fabrika, atölye ve üretim tesislerinin üretim faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan atık ve artıklarının çevreye mümkün olduğunca zarar vermeden izale edilebilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun için her ülke iç mevzuatında söz konusu atık ve artıkların ne şekilde izale edilebileceği konusunda bazı teknik usuller belirlemiştir.

MADDE 181. - (1) İlgili kanunlarla belirlenen teknik usullere aykırı olarak ve çevreye zarar verecek şekilde, atık veya artıkları toprağa, suya veya havaya kasten veren kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Atık veya artıkları izinsiz olarak ülkeye sokan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Atık veya artıkların toprakta, suda veya havada kalıcı özellik göstermesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza iki katı kadar artırılır.

(4) Bir ve ikinci fıkralarda tanımlanan fiillerin, insan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olan

atık veya artıklarla ilgili olarak işlenmesi hâlinde, beş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına ve bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(5) Bu maddenin iki, üç ve dördüncü fıkrasındaki fiillerden dolayı tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Kanunlarla belirlenen bu teknik usullere aykırı olarak atık veya artıkları toprağa, suya veya havaya veren kişi 181. maddenin birinci fıkrasına göre 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.

Ancak bunun için bir koşul daha gereklidir. Buna göre de bu eylem ancak **çevreye zarar verecek boyutta** gerçekleştirilirse suç teşkil edecektir.

Eylemin çevreye zarar verecek şekilde olup olmadığı teknik bir konudur. Bu nedenle bu konuda uzman raporlarından faydalanmak mümkündür.

1. Fıkra metninde bu suçun ancak kasten işlenebileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla eylemin doğrudan ya da olası kast ile işlenebilmesi mümkündür. Failde özel bir kast aranmamaktadır.

Maddede sözü edilen atık veya artık kelimesinden ne anlaşılmalıdır?

2872 sayılı Çevre Kanununun 2. maddesine göre "Atık" terimi; "herhangi bir faaliyet sonucunda çevreye atılan veya bırakılan zararlı maddeleri" ifade eder. Çevre Kanununda atık ve artık terimleri birlikte kullanılmasına rağmen sadece atık teriminin tanımı yapılmıştır. Artık terimini ise kullanılmış ürünlerden arta kalan maddeler şeklinde tanımlayabiliriz.

Aslında 1. fıkrada öngörülen eylem Çevre Kanununun 8. maddesinde de düzenlenmiştir. "**Kirletme yasağı**" başlıklı 8. maddeye göre "**Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır.**" hükmü öngörülmüştür. Yine Çevre Kanununun 20.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

maddesinin a bendinde bu yasağa uymayanlara 100.000 tl. idari para cezası getirilmiştir.

TCK.nun 181. maddesinin ikinci fıkrasında, atık veya artıkların izinsiz olarak ülkeye sokulması, suç olarak tanımlanmıştır. Çevre Kanununun 12 ve 13. maddelerinde her türlü atık ve artığın veya zehirli maddelerin ithalinin Çevre Bakanlığının onayına tabi olacağı, buna dair usullerin tespiti için yönetmelik düzenleneceği belirtilmişti. Kısacası bu maddeye göre atık ve artıkları izinsiz olarak ülkeye sokan fail bundan böyle 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır

Üçüncü fıkrada bir artırım sebebi öngörülmüştür. Buna göre “Bir ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan atık veya artıkların **toprakta, suda veya havada kalıcı özellik göstermesi** halinde failin cezası iki katı kadar artırılacaktır.Tabii bu sebebin varlığı da teknik bir konu olup, bu hususta uzman raporlarından faydalanmak mümkündür.

Dördüncü fıkrada ise, bir ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan atık veya artıkların diğer bir takım özellikleri, bu suçlar açısından daha ağır cezayı gerektiren ayrı bir nitelikli hâl olarak kabul edilmiştir. Bu hükmün uygulanabilmesi için, suç konusu atık ve artıkların **insan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olması** gerekir. Bu halde faile 5 yıldan az olmamak üzere hapis cezası öngörülmüştür.

Beşinci fıkrada, iki, üç ve dördüncü fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı kabul edilmiştir. Bilindiği üzere yeni ceza kanunu sisteminde tüzel kişilere ceza vermek mümkün değildir. Ancak kanunun 60. maddesi uyarınca bir özel hukuk tüzel kişisinin organ veya temsilcilerinin iştirakiyle tüzel kişi yararına suç işlendiğinde ilgili tüzel kişiler hakkında maddede yazılı güvenlik tedbirleri uygulanabilecektir.

Örneğin bir anonim şirketin yönetim kurulu üyelerinin talimatı ya da kararıyla şirkete ait fabrikanın atık ve artıklarının ilgili kanunlarda belirtilen esaslara uygun olarak izale edilmesinin maliyetini yok etmek için bu atık ve artıklar gizlice toprağa verilmiş ise bu eylem

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

nedeniyle eylemi gerçekleştiren fail ya da failer suça iştirakleri dikkate alınarak 181. madde uyarınca cezalandırılacak ve aynı zamanda ilgili tüzel kişilik hakkında 60. maddede yazılı güvenlik tedbirleri uygulanacaktır.

Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki, çevrenin kasten kirletilmesi suçuna ilişkin 181. maddenin 1. fıkrasının yürürlük tarihi TCK.nun 344. maddesine göre yayım tarihinden iki yıl sonrası yani 12 Ekim 2006'dır.

Çevreyi kirletme suçlarında yetkiye ilişkin bir düzenleme de yeni CMK. 15/4 maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, çevreyi kirletme suçu , yabancı bayrağı taşıyan bir gemi tarafından Türk kara suları dışında işlendiği takdirde, suçun işlendiği yere en yakın veya geminin Türkiyede ilk uğradığı limanın bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir.

ÇEVRENİN TAKSİRLE KİRLLETİLMESİ

(TCK.NUN 182. MADDESİ)

TCK.nun 182. maddesinde ise çevreyi taksirle kirletme suçu tanımlanmıştır. Çevreyi kasten kirletme suçuna dair 181. maddenin 1. ve 3. fıkralarında yazılı eylemlerin taksirle işlenmesi halinde bu eylemler TCK.nun 182. maddesinin 1. fıkrasına göre cezalandırılacaktır.

Yine 181. madde nin 4. fıkrasında yazılı nitelikli halin taksirle işlenmesi halinde de 182. maddenin 2. fıkrası uygulanacaktır.

Çevrenin taksirle kirletilmesi

MADDE 182. - (1) Çevreye zarar verecek şekilde, atık veya artıkların toprağa, suya veya havaya verilmesine taksirle neden olan kişi, adli para cezası ile cezalandırılır. Bu atık veya artıkların, toprakta, suda veya havada kalıcı etki bırakması hâlinde, iki aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) İnsan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olan atık veya artıkların toprağa, suya veya havaya taksirle verilmesine neden olan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

181. maddenin 1. fıkrasında olduğu gibi çevrenin taksirle kirlenmesi suçuna ilişkin 182. maddenin 1. fıkrasının yürürlük tarihi de TCK.nun 344. maddesine göre yayım tarihinden iki yıl sonrası yani 12 Ekim 2006'dır.

GÜRÜLTÜYE NEDEN OLMA SUÇU

(TCK.NUN 183. MADDESİ)

TCK.nun 183. maddesinde ise “gürültüye neden olma” fiili suç olarak tanımlanmıştır.

Gürültüye neden olma

MADDE 183. - (1) İlgili kanunlarla belirlenen yükümlülüklerle aykırı olarak, başka bir kimsenin sağlığının zarar görmesine elverişli bir şekilde gürültüye neden olan kişi, iki aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Ancak, bunun için, **gürültünün başkalarının sağlığının zarar görmesine elverişli olabilecek şekilde yüksek olması** gerekir.

Bu konuyla ilgili bir başka düzenlemeyi yine Çevre Kanununda görmekteyiz. Çevre Kanununun “gürültü” başlıklı 14. maddesine göre “Kişilerin huzur ve sükununu, beden ve ruh sağlığını bozacak şekilde yönetmelikle belirlenen standartlar üzerinde gürültü çıkarılması yasaktır. Fabrika, atölye, işyeri, eğlence yeri, hizmet binaları, konutlar ve ulaşım araçlarında gürültünün asgariye indirilmesi için gerekli önlemler alınır.” hükmü getirilmişti. Bu yasağa aykırı hareket edenler hakkında da 20. maddenin d bendi uyarınca 50.000 tl. idari para cezası öngörülmüştür. Artık bu şekildeki eylemlere TCK.nun 183. maddesi uygulanacaktır. Ancak bunun için gürültüye neden olma **“başka bir kimsenin sağlığının zarar görmesine elverişli olacak boyutta** meydana gelmelidir.

İMAR KİRLİLİĞİNE NEDEN OLMA SUÇU

(TCK.NUN 184. MADDESİ)

İmar kirliliğine neden olma

MADDE 184. - (1) Yapı ruhsatiyesi alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Yapı ruhsatiyesi olmadan başlatılan inşaatlar dolayısıyla kurulan şantiyelere elektrik, su veya telefon bağlantısı yapılmasına müsaade eden kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Yapı kullanma izni alınmamış binalarda herhangi bir sını faaliyetin icrasına müsaade eden kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Üçüncü fıkra hariç, bu madde hükümleri ancak belediye sınırları içinde veya özel imar rejimine tâbi yerlerde uygulanır.

(5) Kişinin, ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yaptığı veya yaptırdığı binayı imar plânına ve ruhsatına uygun hale getirmesi halinde, bir ve ikinci fıkra hükümleri gereğince kamu davası açılmaz, açılmış olan kamu davası düşer, mahkum olunan ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kalkar.

Türk Ceza Kanununda bu bölümde düzenlenen çevreye karşı suçların sonuncusu da imar kirliliğine neden değildir.

Maddenin 1. fıkrasına göre yapı ruhsatı almadan ya da alınan ruhsata aykırı olarak bina yapan ve yaptıran kişi 1 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.

Birinci fıkradaki suç, yapı ruhsatiyesi alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapmak veya yaptırmakla oluşur. Böylece, sadece binayı inşa eden yüklenici, taşeron, usta veya kalfa değil; inşaatın sahibi de, bu suçtan dolayı fail olarak sorumlu tutulacaktır. Ayrıca, bu tür inşa faaliyetlerine kontrol ve denetim hizmeti veren teknik kişiler de bu suçtan dolayı fail sıfatıyla cezalandırılacaktır. Yapı ruhsatı almanın koşulları imar mevzuatında tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun “Yapı ruhsatiyesi” başlıklı 21. maddesi,

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

“Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden (...) (1) yapı ruhsatı alınması mecburidir.

Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz.

Ancak; derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin hususiyetine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir.

Belediyeler veya valilikler mahallin ve çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamak, güzel bir görünüm elde etmek amacıyla dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzemesini ve rengini tayin etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan yapılar da bu hükme tabidir.” şeklindedir.

Yine İmar Kanununun 22. maddesinde ruhsat almanın şartları gösterilmiştir. Buna göre:

“Yapı ruhsatı almak için belediye, valilik bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa, ebatlı kroki eklenmesi gereklidir.

Belediyeler veya valiliklerce ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatı verilir.

Eksik veya yanlış olduğu takdirde; müracaat tarihinden itibaren on beş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç on beş gün içinde yapı ruhsatı verilir.”

Görüldüğü üzere İmar Kanununda öngörülen bu koşullara aykırı bina yapmak ve yaptırmak artık adli bir suç haline gelmiştir.

muhammet murat ¼lk¼ - orum cumhuriyet savcısı

184. maddenin ikinci fıkrasında ise yapı ruhsatiyesi olmadan başlatılan inşaatlar dolayısıyla kurulan şantiyelere elektrik, su veya telefon bağlantısı yapılması ya da bu hizmetlerden yararlanılmasına müsaade edilmesi eylemi ayrı bir suç olarak tanımlanmıştır. Bu fıkra ile kaçak yapılaşmaya herhangi bir sebeple göz yuman ya da bu tip yapılara elektrik, su veya telefon bağlantısı yapılmasına izin veren kişiler cezalandırılmıştır.

Maddenin 3. fıkrasında ise yapı kullanma izni alınmamış binalarda herhangi bir sınai faaliyetin icrasına müsaade edilmesi eylemi ayrı bir suç olarak öngörülmüştür.

Maddenin 4. fıkrasında bu madde hükümlerinin uygulanma alanı ile ilgili sınırlama getirilmiştir. Buna göre maddenin üçüncü fıkrası hariç diğer hükümleri ancak belediye sınırları içinde veya özel imar rejimine tabi yerlerde uygulanabilecektir. Örneğin organize sanayi bölgeleri, özel imar rejimine tabi bölge niteliği taşımaktadır. Ancak, sınai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından bu sınırlama kabul edilmemiştir. Bu bakımdan, köy sınırları içinde inşa edilen, sınai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından da bu madde hükümleri uygulanabilecektir.

5. fıkrada ise ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yapılan veya yaptırılan binanın imar plânına ve ruhsatına uygun hale getirilmesi halinde, bir ve ikinci fıkra hükümleri gereğince kamu davasının açılmayacağı ya da açılmış olan kamu davasının düşeceği, mahkum olunan cezanın ise bütün sonuçlarıyla ortadan kalkacağı öngörülmüştür.

Şunu da belirtmeliyim ki, yürürlük tarihi açısından bu maddede bir farklılık bulunmaktadır. Buna göre, TCK.nun yürürlük başlıklı 344. maddesi uyarınca TCK.nun 184. maddesi kanunun resmi gazetede yayımı tarihinde yani 12 EKİM 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Muhammet Murat ÜLKÜ
21 Şubat 2005-Çorum